

Eesti Rahvusraamatukogu

majandusaasta aruanne

01.01.2020 - 31.12.2020

Registrikood:	74000139
Aadress:	Tõnismägi 2 15189 Tallinn
Telefon (info):	3 72 6 307 501
Faks:	3 72 6 311 410
Elektronpost:	nlib@nlib.ee
Kodulehekülg:	www.rahvusraamatukogu.ee
Peadirektor:	Janne Andresoo
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne.....	6
Bilanss.....	6
Tulemiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted.....	10
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 3 Maksud	15
Lisa 4 Materiaalne põhivara	15
Lisa 5 Immateriaalne põhivara	16
Lisa 6 Võlad ja ettemaksed.....	17
Lisa 7 Kasutusrent.....	17
Lisa 8 Müügitulu	18
Lisa 9 Sihtfinantseerimine	19
Lisa 10 Majandamiskulud	21
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	21
Lisa 12 Tööjõukulud.....	22
Lisa 13 Seotud osapoolte tehingud	22
Lisa 14 Bilansipäevajärgsed sündmused	22
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	23
Majandusaasta aruande allkirjad	24

Tegevusaruanne

2020. aasta läheb ajalukku ülemaailmse koroonapandeemia aastana, mil oluliselt muutus meie igapäevase elu toimimine nii riikide, organisatsioonide kui iga inimese tasandil.

Eesti Rahvusraamatukogu on kriisiolukorraga, mis praeguseks, 2021. aasta märtsikuu keskpaigaks pole veel lõppenud, hästi toime tulnud. Eriolukorra alguses, 2020. aasta märtsis sulgesime raamatukogu lugemissaalid ja korraldasime teeninduse ümber kontaktivabaks. Raamatute laenutamine toimus iseteeninduslikult nii raamatukapi abil kui ka fuajees, kust ettetellijatel oli võimalik soovitud teosed kätte saada. Hüppeliselt kasvas digikanalite kasutamine. Digitaalarhiivi DIGAR kasutus ületas rekordilise 2,5 miljoni unikaalse sessiooni piiri. Võõrkeelse perioodika andmebaasi Pressreader kasutamine kasvas viis korda ja otsinguportaali kasutamine perioodil märts–aprill ligi kaks korda. Pakkusime oma klientidele tuge veebivestluse kaudu, mille maht kasvas lausa 100%. Lisaks avasime võimaluse infoteenindajaga ka veebis kohtuda, teisisõnu kujundasime virtuaalse lugemissaali. Rahvusraamatukogu sai keerulises olukorras väga hästi hakkama. Seda kinnitab kõige otsesemalt tagasiside soovitusindeks, mis 2020. aastal oli eriti kõrge: üle 90%. Raamatukogu füüsiline külastamine oli raskendatud ning see kajastub ka statistikas: külastusi oli aasta jooksul 35% vähem. Samas saime juurde üle 1000 uue lugeja ning raamatute kojulaenus kasvas eelmise aastaga võrreldes 15%.

Kevadise eriolukorra ajal lõpetasime viiviste võtmise ning otsustasime seda jätkata aasta lõpuni. Tulemusena selgus, et kuigi mõnevõrra suurenes teoste käes hoidmise aeg, jäi võlglaste kätte vähem kui 1% teavikutest, mida võib hinnata marginaalseks võrreldes laenutuste arvuga.

Keeruline aasta andis rahvusraamatukogule humanitaarkeskusena ideid ja võimalusi katsetada uute projektidega ja samas jätkata traditsiooniliste ettevõtmistega uues, digitaalses kuues. Toimus traditsiooniline emakeelepäeva konverents „Keel ja identiteet“, mis eriolukorra kehtestamise tõttu tuli 24 tunni jooksul muuta virtuaalseks. Soov ühiskonnas olulistel teemadel kaasa rääkida ajendas korraldama seminari „Tartu rahu kultuurimõju“.

Raamatukogude roll hariduses on muutumas üha olulisemaks ja seetõttu on heameel tõdeda, et rahvusraamatukogu koostöö haridusasutustega õppekavade toetamisel haridustegevuste kaudu on olnud viljakas. Vaatamata sellele, et raamatukoguhoonesse plaanitud haridustegevused tuli eriolukorra ajal ära jätta, saame tuua esile mitmeid õnnestumisi. Hea näide on aprillis valminud haridusprogramme tutvustav veebipesa, mis pakub õpetajatele ja õpilastele tuge ning inspiratsiooni.

2020. aastal tegelesime oma riigiasutuste koostöövõrgustiku aktiivse laiendamisega, et rahvusraamatukogu teenusteni jõudmine oleks võimalikult kiire ja mugav. Aasta lõpu seisuga olid rahvusraamatukogu kui riigiraamatukogu teenuste tutvustused ning otsekontaktid kuue ministeeriumi siseveebis, mis viib meie teenused riigisektori klientidele veelgi lähemale.

Rahvusraamatukogu ühe peamise ülesande ehk rahvusteavikute kogumise, säilitamise ja kättesaadavaks tegemise täitmine õnnestus 2020. aastal edukalt. Eesti digitaalsete väljaannete pikaajalise säilitamise osas oli kõige olulisem saavutus digitaalarhiivi uue tarkvara projekti edukas alustamine. Füüsilisel kandjal säilituseks emplaride keskus jätkas katkestusteta tööd ka

eriolukorras. Koostöö kirjastajatega on olnud tulemuslik ja digitaalne aines jõuab raamatukokku sageli enne trükitud säilituseksemplari.

Plaanipäraselt jätkus üleriigiliste raamatukoguteenuste ja -süsteemide arendamine, neist enamik on analüüsi faasis. Innovatsiooniprojekti „Raamatud liikuma“ raames viidi edukalt läbi hange arenduspartneri leidmiseks, raamatukogudevaheline teenus käivitub 2022. aasta kevadel. Valmistasime ette üleriigilise raamatukogusüsteemi arendusprojekti järgmise etapi, milleks on ärianalüüs ja teenusedisain. Kultuuriministeriumi tellimusel kuulutasime välja riigihanke digitaalsete kättesaadavuse analüüsi läbiviimiseks.

Rahvusraamatukogu on edukalt osalenud tehisintellekti rakenduste (krattide) loomise projektides. 2020. aastal viisime läbi katseprojekti tehisintellekti tehnoloogial põhineva automaatse märksõnastamise prototüübi väljatöötamiseks, see saab aluseks kogu raamatukoguvõrgule terviklahenduse loomisel. Samuti valmis veebivestluse prototüüp, mis tõestab, et tervikprojekti arendus on otstarbekohane; seetõttu otsustas RR liituda üleriigilise teenuse Bürokratt arendustiimiga ning tegevus jätkub 2021. aastal.

Laiendasime oma tegevusi digihumanitaaria vallas, algatades viis teksti- ja andmekaeve koostööprojekti, sealhulgas rahvusvahelise projekti, mille tulemusena luuakse uurijatele virtuaalne labor.

2020. aasta üks olulisemaid tegevusi oli ajakavakohane edasiliikumine rahvusraamatukogu hoone rekonstrueerimisprojektiga. Projekteerimine, mille tähtaeg on 31. märts 2021, on jõudnud lõppfaasi ja vastavalt ajakavale hakkab Riigi Kinnisvara AS seejärel ette valmistama ehitushanget. Rekonstrueerimine peaks lõppema ja hoone taasavatama 2025. aastal. Uuendatud raamatukoguhoonesse kolivad ka Rahvusarhiivi Tallinna üksused. Koostöös projekteerimishanke võitja, arhitektuuribürooga Sirkel & Mall ja sisearhitektuuribürooga VLS on valmimisel ruumiplaneering vastavalt rahvusraamatukogu, Rahvusarhiivi ja VAT Teatri antud sisendile.

Esile tõstmist väärib rahvusraamatukogu organisatsiooni paindlikkus ja kohanemisvõime kiiresti muutuv olukorras. Lühikese aja jooksul korraldati ümber tööprotsessid, et teenindada ning töötada kontaktivabalt. Edukalt õnnestus lühikese aja jooksul panna raamatukogu tegevused toimima kaugtööna alates arendustegevustest lõpetades teavikute kataloogimisega.

Heameel on tõdeda, et rahvusraamatukogu valiti osalema peresõbraliku töödandja programmis, sellega kaasnes vastav algmäärgis.

Teenusepõhise organisatsiooni vaates on oluline, et 2020. aastal koostasime finants- ja juhtimisarvestuse valdkonnas oma tegevuspõhise kulumudeli, mis omakorda võimaldab koostada tegevuspõhise eelarve ning saada sellega lisavaade finantspõhiste juhtimisotsuste tegemiseks.

Rahvusraamatukogu organisatsiooni vaates on märkimisväärne asjaolu, et viimase seitsme aasta jooksul on meie töötajate arv vähenenud veerandi võrra. Samal ajal on meie pakutavate teenuste arv suurenenud ning nende pakkumiseks on lisandunud uued, spetsiifilisi oskusi nõudvad ametikohad. Seega saame hinnata, et rahvusraamatukogu tegevuse üldine tõhusus on suurenenud ning edukaks toimimiseks vajalikud oskused muutunud, mis nõuab suurt tähelepanu töötajate arendamisel ja koolitamisel.

Kokkuvõtvalt võib nentida, et 2020. aasta oli küll keeruline, kuid rahvusraamatukogu vaates igati õnnestunud, mis tõestas ilmekalt, kui võrd olulist rolli etendavad ühiskonnas raamatukogud.

Rahvusraamatukogu tegevuskava 2020 ja täismahus tegevusaruanne 2020 on kättesaadavad Rahvusraamatukogu kodulehelt www.nlib.ee/aruanded

FINANTSNÄITAJAD (tuhandetes eurodes)	2019	2020
Bilansimaht	13 605	15 127
Käibevara	1 380	2 002
Põhivara	12 225	13 126
Lühiajalised kohustised	515	599
Pikaajalised kohustised		
Netovara	13 090	14 528
Müügitulu	703	443
Eraldised riigieelarvest	6 899	7 137
Muud sihtfinantseeringud	1 363	2 982
Tegevuskulud	9 137	9 127
Tulem	-38	1 438
SUHTARVUD	2019	2020
Käibevara/lühiajalised kohustised	268%	334%
Põhivara/bilansimaht	90%	87%
Netovara/bilansimaht	96%	96%
Müügitulu/ tegevustoetuste – ja sihtfinantseerimise tulu	9%	4%

2020. aastal töötas Eesti Rahvusraamatukogus keskmiselt 229 töötajat; töölepingu alusel töötavatele isikutele arvestatud töötasude üldsumma oli 3 977 995 eurot. Peadirektori töötasu oli 56 400 eurot.

Eesti Rahvusraamatukogu nõukogu koosneb seitsmest liikmest. Nõukogu liikmetele maksti tasu 2020. aastal kokku 845 eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne
Bilanss

(eurodes)

AKTIVA (vara)	lisa	31.12.2020	31.12.2019
Käibevara			
Raha		1 649 504	856 820
Nõuded ja ettemaksed	2	336 033	502 939
Varud		16 055	20 635
Käibevara kokku		2 001 592	1 380 394
Põhivara			
Materiaalne põhivara	4	13 067 089	12 136 717
Immateriaalne põhivara	5	58 558	88 103
Põhivara kokku		13 125 647	12 224 820
AKTIVA (vara) KOKKU		15 127 239	13 605 213
PASSIVA (kohustised ja netovara)			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	6	599 448	515 368
Lühiajalised kohustised kokku		599 448	515 368
Kohustised kokku		599 448	515 368
Netovara		14 527 791	13 089 845
PASSIVA (kohustised ja netovara) KOKKU		15 127 239	13 605 213

Tulemiaruanne

(eurodes)

	lisa	2020	2019
Müügitulu (Tegevustulu)	8	442 875	702 771
Tegevustoetus		7 136 808	6 899 358
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	9	1 499 918	14 987
sh tagasinõutud sihtfinantseerimine		0	-93 829
Sihtfinantseerimine tegevuskulude katteks	9	1 482 495	1 347 672
sh vahendatav toetus		20 000	0
sh välisabi		151 932	129 099
sh tagasinõutud sihtfinantseerimine		0	-50 295
Muud tegevustulud		2 629	133 341
Kokku tegevustulud		10 564 725	9 098 129
Vahendatud toetus	9	-20 000	0
Kaubad, toore, materjal ja teenused (majandamiskulud)	10	-2 638 652	-2 815 756
Mitmesugused tegevuskulud	11	-539 141	-361 801
Tööjõukulud	12	-5 388 665	-5 358 559
Põhivara kulum ja väärtuse langus kokku	4,5	-540 539	-600 418
Kokku tegevuskulud		-9 126 997	-9 136 533
Tegevustulem		1 437 728	-38 404
Finantstulud ja -kulud			
Intressitulu		218	134
Finantstulud ja -kulud kokku		218	134
Aruandeaasta tulem		1 437 946	-38 271

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	lisa	2020	2019
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		1 437 728	-38 404
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	4,5	540 539	600 418
Põhivara soetamiseks käibemaksukulu		263 411	32 277
Sihtfinantseerimise tulud põhivara soetamiseks	9	-1 499 918	-14 987
Põhitegevusega seotud käibevara muutus		118 290	-139 974
Varude muutus		4 579	3 344
Põhitegevusega seotud kohustiste muutus		44 308	94 477
Kokku rahavood põhitegevusest		908 938	537 151
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel tasutud		-1 670 472	-254 780
Laekunud sihtfinantseerimised põhivara soetamiseks		1 554 000	-103 687
Laekunud intressid ja muu finantstulu		218	134
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-116 255	-358 334
Rahavood kokku		792 684	178 817
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul		856 820	678 004
Raha ja selle ekvivalentide muutus		792 684	178 817
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul		1 649 504	856 820

Netovara liikumise aruanne
(eurodes)

Netovara seisuga 31.12.2018	13 128 116
2019. aasta tulem	-38 271
Netovara seisuga 31.12.2019	13 089 845
2020. aasta tulem	1 437 946
Netovara seisuga 31.12.2020	14 527 791

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Eesti Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

Lisaks eeltoodule on Eesti Rahvusraamatukogu kui avalik-õigusliku juriidilise isiku raamatupidamise aastaaruande koostamisel arvestatud avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis sätestatud nõuete ja arvestuspõhimõtetega. Juhul, kui Raamatupidamise Toimkonna juhendites esitatud arvestuspõhimõtted erinevad avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendis sätestatud arvestuspõhimõtetest, lähtutakse avaliku sektori juhendis sätestatud põhimõtetest.

Vara ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajaliste varadena on näidatud varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal. Lühiajaliste kohustistena on näidatud kohustised, mille maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Ülejäänud varad ja kohustised on näidatud pikaajalistena.

Tulemiarunde koostamisel on lähtutud Raamatupidamise seaduse lisa 2 toodud kasumiarunde skeemist nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha ja rahavoogude aruanne

Raha ja raha ekvivalentidena rahavoogude aruandes näidatakse raha kassas ja arvelduskontode jääke. Rahavoogude aruande koostamisel on kasutatud kaudset meetodit.

Finantsvarad ja -kohustised

Finantsvaraks loetakse raha, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi kohustisi.

Finantsvarad ja -kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustise eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara või -kohustisega otseselt seotud tehingukulutusi. Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui Rahvusraamatukogu kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolle üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest. Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Nõuded ostjate vastu

Ostjatelt laekumata arved kajastatakse lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Lootusetud nõuded on aruandeaastal antud inkassofirmadele.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega seotud otsestest kuludest. Varude arvestuses kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtuvalt sellest, kumb on madam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus.

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara on vara, mille kasutusiga on pikem kui üks aasta ja mille maksumus ületab 5000 eurot. Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest otsestest kasutuselevõtmist võimaldavatest väljaminekutest. Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja – aruandluse juhendile ei lisata põhivara soetusmaksumusele tagastamisele mittekuuluvat käibemaksu, käibemaks kantakse aruandeperioodi kuludesse. Vara, mille maksumus ei ületa 5000 eurot, loetakse väheolulise maksumusega varaks ja kantakse soetamisel kuludesse.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes. Juhul kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele. Asendatav komponent kantakse bilansist maha isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne soetusmaksumus (ja sellest tulenevalt tänane bilansiline jääkmaksumus) ei ole teada, siis seda hinnatakse, lähtudes antud komponendi tänasest soetusmaksumusest, arvestades maha hinnangulise kulumini.

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeast. Põhivaragruppide amortisatsiooninormid on järgmised:

Hooned	2 % aastas
masinad ja seadmed	10 - 20% aastas
muu inventar	10 - 25% aastas

Teavikud ja kunstiväärtused võetakse arvele soetusmaksumuses, nende puhul piirväärtust ei rakendata. Maad, teavikud ja kunstiväärtusi ei amortiseerita. Teavikud ja kunstiväärtused kantakse bilansist maha siis, kui need on kasutamiskõlbmatud või hävinenud.

Rahvusraamatukogu ei tee kaetava väärtuse teste ega kajasta varade väärtuse langust kaetavale väärtusele avaliku teenuse osutamiseks vajalike põhivarade puhul, kui vara väärtus ei ole langenud selle riknemise või muul põhjusel osaliselt või täielikult kasutusest eemaldamise tõttu. Muudel juhtudel tehakse põhivara väärtuse languse korral kaetava väärtuse test. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (so kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalsete põhivarade objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Kui ilmneb, et vara tegelik kasulik tööiga on oluliselt erinev esialgu hinnatust, muudetakse amortisatsiooniperioodi. Olemasolevate varade eluiga vaadatakse üle investeeringu- (renoveerimis-) plaanide koostamisel ja parenduste (renoveerimissummade) lisamisel põhivara soetusmaksumusele. Amortisatsiooniperioodi muutuse mõju kajastatakse aruandeperioodis ja järgmistes perioodides, mitte tagasiulatuvalt. Juhul, kui põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsioonimäärad. Vara hakatakse amortiseerima alates tema kasutusvalmis saamise hetkest (st alates hetkest, mil ta on kavandatud seisundis ja asukohas) ning seda tehakse kuni amortiseeritava osa täieliku amortiseerumiseni või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on füüsilise substantsita vara, mille kasutusiga on pikem, kui üks aasta ja mille maksumus ületab 5000 eurot. Immateriaalset vara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Kulumit arvestatakse lineaarselt lähtudes vara kasulikust tööeast. Tarkvara amortiseeritakse 14 - 25% aastas.

Rendid

Kapitalirendina kajastatakse rendilepinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõik ülejäänud rendilepingud on kajastatud kasutusrendina.

Kapitalirendi kohustist vähendatakse põhiosa tagasimaksetega, intressikulu kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Kasutusrendimaksud kajastatakse kasumiaruandes rentnikuna kuluna ja rendileandjana tuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Tulu

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Toetused

Tegevustoetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest, kajastatakse raha laekumisel tulemiaruanne tuluna.

Sihtfinantseerimist kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk.

Sihtfinantseerimine tegevuskulude katteks kajastatakse lähtuvalt tulude-kulude vastavuse printsiibist. Selliseid laekunud sihtfinantseerimise summasid, millele vastavad kulud tekivad järgmisel perioodil, näidatakse bilansi real „Võlad ja ettemaksud“.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks kajastatakse tuluna tuluna põhivara soetamise perioodil.

Tasuta saadud teenused

Teistelt avaliku sektori üksuselt saadud tasuta teenuseid kajastatakse lähtuvalt avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi § 32 lg 6 tegevuskuluna ja sihtfinantseerimise tuluna.

Välisvaluutas toimuvate tehingute kajastamine

Välisvaluutas toimuvad tehingud kajastatakse tehingu toimumise päeval kehtiva Euroopa Keskpannga valuutakursiga. Välisvaluuta tehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruanne. Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustised on ümber hinnatud Eurodesse bilansipäeva valuutakurside alusel.

Seotud osapoolte tehingud

Rahvusraamatukogus loetakse seotud osapoolteks peadirektor ja töötajad, kellel on õigus sõlmida Rahvusraamatukogu nimel lepinguid ning nõukogu liikmed, nende lähedased pereliikmed (sh elukaaslased ja lapsed) ning kõigi eelpool nimetatud isikute poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse raamatupidamise aastaaruandes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruanne kajastab olulisi vara ja kohustiste hindamist mõjutavaid asjaolusid, mis ilmnisid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

	lisa	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu		102 251	100 243
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded		-6 099	-6 309
Muud viitlaekumised		0	1 052
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3	7 784	7 210
Sihtfinantseerimise nõuded	9	5 723	135 779
Muud ettemakstud tulevaste perioodide kulud		226 361	255 742
Muud lühiajalised nõuded		13	9 222
Kokku		336 033	502 939

Kuni 2020.aastani kajastati leppetrahvi nõudeid õigeaegselt tagastamata teavikutelt bilansis viitlaekumistena. Juhtkonna otsusega viidi leppetrahvide kajastamine bilansiväliseks ning sellest tulenevalt on 31.12.2020 seisuga viitlaekumiste saldo 0.

Muude ettemakstud tulevaste perioodide kuludena on kajastatud järgnevateks perioodideks tellitud perioodika, andmebaaside kasutamise litsentside jms eest tehtud ettemaksed.

Lisa 3 Maksud

	31.12.2020			31.12.2019	
	lisa	ettemaks	võlg	ettemaks	võlg
Ettemaksukonto	2	7 784		7 210	
Käibemaks			11 949		23 840
Erisoodustuste tulumaks			2 376		2 398
Üksikisiku tulumaks			51 854		51 452
Sotsiaalmaks			112 979		111 988
Töötuskindlustusmaks			7 190		7 035
Kogumispensioni makse			4 905		4 779
Kokku ettemaksed	2	7 784		7 210	
Kokku võlad	6	0	191 253	0	201 492

Lisa 4 Materiaalne põhivara

	Maa	Ehitised ja hoonestus- õigus	Masinad ja seadmed	Infotehno- loogia ja muu inventar	Kunsti- väärtused	Teavikud	Ette- maksed ja lõpetamata põhivara	Kokku
Jääkmaksumus 31.12.2019	666 017	6 223 712	110 086	190 859	69 960	4 835 570	40 513	12 136 717
Soetusmaksumus 31.12.2019	666 017	19 914 448	995 743	678 770	69 960	4 835 569	40 513	27 201 020
Soetamine 2020			38 500	7 390	1 200	177 673	1 216 602	1 441 365
Ümberklassifitseerimine								0
Mahakandmine 2020				-88 253		-19 458		-107 711
Soetusmaksumus 31.12.2020	666 017	19 914 448	1 034 243	597 907	71 160	4 993 785	1 257 115	28 534 674
Akumuleeritud kulum 31.12.2019	0	-13 690 734	-885 658	-487 911	0	0	0	-15 064 303
Arvestatud kulum 2020		-404 760	-22 478	-64 299				-491 536
Ümberklassifitseerimine								0
Maha kandmine 2020				88 253				88 253
Akumuleeritud kulum 31.12.2020	0	-14 095 494	-908 135	-463 957	0	0	0	-15 467 586
Jääkmaksumus 31.12.2020	666 017	5 818 954	126 108	133 950	71 160	4 993 785	1 257 115	13 067 089

2019.aastal alustati Eesti Rahvusraamatukogu hoone Tõnismägi 2 renoveerimise projekteerimistöödega. Sõlmiti projekteerimistööde hankeleping Sirkel&Mall OÜ-ga ning RTG Projektbüroo AS-ga. 2019.aastal tehti nimetatud hankelepingu raames investeeringuid summas 40 513 eurot. 2020.aastal oli tehtud tööde maksumuseks 1 216 602 eurot. Hankelepingu kogumaksumus on 1 337 487 eurot (1 604 984 eurot koos käibemaksuga).

Teavikute ostmiseks kulus majandusaastal 137 678 eurot. Teavikuid annetati aruandeperioodil summas 39 995 eurot.

Lisa 5 Immateriaalne põhivara

	Tarkvara	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Jääkmaksumus 31.12.2019	59 597	28 507	88 103
Soetusmaksumus 31.12.2019	320 911	48 869	369 780
Soetamine 2020			0
Mahakandmine 2020			0
Ümberklassifitseerimine			0
Soetusmaksumus 31.12.2020	320 912	48 869	369 780
Akumuleeritud kulum 31.12.2019	-261 316	-20 362	-281 678
Arvestatud kulum 2020	-17 327	-12 217	-29 544
Mahakandmine 2020			0
Akumuleeritud kulum 31.12.2020	-278 643	-32 579	-311 222
Jääkmaksumus 31.12.2020	42 268	16 290	58 558

Lisa 6 Võlad ja ettemaksed

	lisa	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele		132 190	266 869
Võlad töövõtjatele		50 344	27 045
Maksuvõlad	3	191 253	201 492
Muud viitvõlad		657	910
Toetuste ja siirete kohustised		10 000	0
Muud kohustised		329	1 823
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	9	214 536	16 889
Muud saadud ettemaksed		139	340
Kokku		599 448	515 368

Lisa 7 Kasutusrent

Kasutusrendi tulu aruandeaastal	lisa	2020	2019
Parkla		16 370	17 231
Ruumide rent ja majandamine		253 555	316 131
Kokku	8	269 925	333 362

Kasutusrendi kulu aruandeaastal	lisa	2020	2019
Sõidukid		3 747	3 911
Kontoritehnika		1 708	1 704
Kokku		5 455	5 615

Kasutusrendile on antud 10,4% Tõnismägi 2 asuva hoone pinnast. Hoone jääkväärtus on 5 818 954 eurot, seega kasutusrendile antud vara jääkväärtus on 605 171 eurot.

Lisa 8 Müügitulu

Müügitulu tululiikide lõikes	2020		2019	
	summa		summa	
Üüritulu ja parkimisplatsi rent	269 925	60,9%	333 362	47,4%
Konverentsiteenus	66 695	15,1%	233 112	33,2%
Kirjastusteenused	20 253	4,6%	43 167	6,1%
Kõitmine ja restaureerimine	18 967	4,3%	12 151	1,7%
Koolitused	16 421	3,7%	33 739	4,8%
Digiteerimine, skaneerimine	13 615	3,1%	18 603	2,6%
Näitused, kontserdid	13 370	3,0%	11 073	1,6%
Infoteenused	11 884	2,7%	6 267	0,9%
Arhiveerimine	6 789	1,5%	6 705	1,0%
Ajakirja RK väljaandmine	125	0,0%	37	0,0%
Ekskursioonid	0	0,0%	2 234	0,3%
Muud	4 831	1,1%	2 321	0,3%
Kokku	442 875	100,0%	702 771	100,0%

Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes	2020		2019	
	summa (eurodes)		summa (eurodes)	
Eesti	437 147	98,7%	677 880	96,5%
Taani	4 350	1,0%	8 190	1,2%
Soome	1 146	0,3%	2 231	0,3%
Läti	4	0,0%	418	0,1%
Belgia	0	0,0%	10 320	1,5%
Muud	228	0,1%	3 732	0,5%
Kokku	442 875	100,0%	702 771	100,0%

Lisa 9 Sihtfinantseerimine

Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine	2020	2019
Kultuuriministeerium	1 459 923	65 375
Muud	39 995	43 442
Riigi Infosüsteemide Amet, struktuuritoetus 2014-2020	0	-93 830
Põhivara soetuseks saadud sihtfinantseerimine kokku	1 499 918	14 987

Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2020	2019
Rahandusministeerium	901 404	888 324
Kultuuriministeerium	327 572	274 689
Riigi Infosüsteemide Amet, struktuuritoetus 2014-2020	124 389	59 066
Riigikantselei	83 000	85 000
Ettevõtluse Arendamise SA, struktuuritoetus 2014-2020	16 970	14 187
Eesti Kultuurkapital	12 000	12 242
Euroopa Komisjon	9 594	1 984
Tallinna Kultuuriamet	2 300	0
Läti Rahvusraamatukogu koostööprojekt	979	3 566
Integratsiooni SA	0	7 146
Muud	4 287	1 468
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks kokku	1 482 495	1 347 672

Saadud rahalisest sihtfinantseerimisest moodustavad enamuse Kultuuriministeeriumi ja Riigikantselei toetus ning struktuurifondidest saadud sihtfinantseerimised.

Rahandusministeeriumi poolne mitterahaline sihtfinantseering summas 901 404 sisaldab Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskuse poolt teostatud IT teenuste tulu. RMIT pakub raamatukogule IT teenust alates 2018.aastast

Kultuuriministeeriumilt saadi 2020.aastal sihtfinantseeringut Rahvusraamatukogu hoone rekonstrueerimiseks summas 1 522 000 eurot, jooksvaks remondiks 99 000 eurot, nootide

digiteerimise toetus oli summas 60 000 eurot. 32 000 euroga toetati e-raamatukogu arendamist, eesti autorite audioraamatu väljaandmist toetati 25 000 euroga ning e-väljaannete laenutuse tegevust 30 000 euroga. Digikultuuriaasta toetus oli summas 200 000 eurot, millest 20 000 eurot vahendati edasi koostööpartneritele. Lisaks väiksemad sihtotstarbelised toetused.

Kultuuriministeeriumi poolt eraldatud toetustest jäid 2020.aastal kasutamata ning kasutusperioodi pikendati: e-raamatukogu investeringutoetus summas 32 000 eurot, digikultuuriaasta toetusest 35 655 eurot, mis kasutati jaanuaris 2021, e-väljaannete laenutuse tegevuseks antud toetus summas 30 000 eurot ning hoone rekonstrueerimiseks antud toetusest 13 462 eurot. Jooksvaks remondiks eraldatud toetusest tagastati toetuse andjale 13 257 eurot kasutamata toetusena.

Riigikantseleilt saadi toetust Euroopa Liidu infokeskuse finantseerimiseks 83 000 eurot.

2018.aastal rahuldab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus taotluse struktuuritoetuste fondi periood 2014-2020 vahenditest eraldada toetust ühtse lugejaplatformi loomiseks, mis võimaldaks raamatuid tellida kõikjalt Eestist. Projekti kogumaksumus on 666 665 eurot, EAS-i poolne finantseerimine sellest 50%.

Riigi Infosüsteemide Amet rahuldab 2019 aastal 4 taotlust struktuuritoetuste fondi periood 2014-2020 arvelt toetuste eraldamiseks. Kõigi nelja projekti puhul on Eesti Rahvusraamatukogu omafinantseering 15% projekti kogumaksumusest.

Sihtfinantseerimise nõuded	31.12.2020	31.12.2019
Ettevõtluse Arendamise SA, struktuuritoetus 2014-2020	3 299	5 217
Kultuuriministeerium	1 212	60 995
Riigi Infosüsteemide Amet, struktuuritoetus 2014-2020	0	66 861
Muud	540	1984
Nõuded sihtfinantseerimise osas kokku	5 051	135 057

Sihtfinantseerimise ettemaksud	lisa	31.12.2020	31.12.2019
Kultuuriministeerium		118 117	0
Koninklijke Bibliotheek		44 005	0
Euroopa Komisjon		40 311	0
Läti Rahvusraamatukogu koostööprojekt		8 017	8 996
I.Eenmaa sihtkapital		4 086	4 086
Muud		0	3 807
Kohustused sihtfinantseerimise osas kokku	6	214 536	16 889

Lisa 10 Majandamiskulud

	2020	2019
Administreerimiskulud	-93 035	-66 307
Lähetused	-5 411	-21 599
Koolitused	-46 984	-64 394
Kinnistute ja hoonete majandamiskulud ja remont	-700 755	-905 688
Teavikute ja perioodikaga seotud kulud	-380 230	-340 267
Ürituste ja näituste korraldamise kulud	-108 391	-161 227
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-1 200 148	-1 172 227
Sõidukite majandamiskulud	-9 310	-10 276
Inventar ja inventari remondikulud	-17 696	-19 222
Reklaami ja kommunikatsiooni kulud	-26 034	-17 621
Muud	-50 658	-36 928
Kokku	-2 638 652	-2 815 756

2018.aastal anti järk järgult Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusele üle Rahvusraamatukogu infotehnoloogia alane teenindamine. Tulenevalt avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendi par. 32 lg 6 on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia-kuludena kajastatud hinnangulisi kulusid teenuse osutamiseks summas 901 404 eurot (2019.aastal 888 324 eurot). Hinnanguline tulu on välja toodud lisas 9.

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud

	2020	2019
Maksud, lõivud (käibe-, maa-, ettevõtetulumaks jms)	-532 095	-353 811
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (sh leppetrahvid)	-4 530	-7 185
Muud tegevuskulud	- 2 516	-805
Kokku	-539 141	-361 801

Lisa 12 Tööjõukulud

	2020	2019
Töötasud kokku	4 004 760	3 982 110
Erisoodustused	20 688	21 646
Sotsiaalkindlustusmaksed	1 363 217	1 354 803
Kokku	5 388 665	5 358 559

Keskmine töötajate arv 229 236

	2020	2019
Peadirektori tasud	56 400	56 550
Nõukogu liikmete tasud	845	2 470
Kokku	57 245	59 020

Lisa 13 Seotud osapoolte tehingud

Eesti Rahvusraamatukogu ei ole seotud osapooltega 2020. aastal teinud avalikustamisele kuuluvaid õigusaktidele, aruandekohustuslase sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele mittevastavaid tehinguid.

Lisa 14 Bilansipäevajärgsed sündmused

Olulise mõjuga bilansipäevajärgsed sündmused puuduvad.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Majandusaasta aruande allkirjad

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaruandest.

Majandusaasta aruanne on kinnitanud nõukogu poolt .aprillil 2021. aastal.

Peadirektor:

.....
Janne Andresoo

Nõukogu esimees:

.....